

*Prikaz***Radovan Vukadinović:*****Međunarodni odnosi od hladnog rata do globalnog poretka***

Agencija za komercijalnu djelatnost, Zagreb, 2001.

Pojavljivanje knjige *Međunarodni odnosi od hladnog rata do globalnog poretka*, autora Radovana Vukadinovića, redovitog profesora na Fakultetu političkih znanosti, nastavak je njegovog plodnog stvaralaštva u području međunarodnih odnosa. Knjiga ima 491 stranicu, sadrži dvadeset poglavlja i bogato je ilustrirana fotografijama i filatelističkim sadržajima vezanim za određene međunarodne događaje.

Međunarodni odnosi od hladnog rata pa do novog svjetskog poretka, koji se obrađuju u ovoj knjizi, vjerojatno su jedna od najdinamičnijih faza razvoja svijeta. To dugo razdoblje međunarodnih odnosa koje ima svoj početak u značenju, tijeku i rezultatima Drugog svjetskog rata, potpuno je izmijenilo dotadašnje odnose država i naroda. Eurocentrični sadržaji međunarodnih odnosa sve više su ustupali mjesto globalnim sadržajima, otvarajući mogućnosti za uključivanje novih aktera i sadržaja. Od bipolarnosti iz vremena hladnog rata svijet je išao prema tripolarnosti, zatim pentagonalizmu, a u novijoj su fazi međunarodni odnosi krenuli u smjeru nastajanja globalnog svjetskog poretka. Bez razumjevanja ovih složenih procesa koji se na znanstveni način obrađuju u knjizi, teško je razumjeti položaj pojedine države u međunarodnim odnosima. To se posebno odnosi na mlade države poput Hrvatske, koje još uvijek traže svoje mjesto u međunarodnoj zajednici. To povećava važnost predmeta koji se obrađuje u ovoj knjizi.

Radovan Vukadinović, kao naš vodeći i međunarodno priznati stručnjak iz područja međunarodnih odnosa, i u ovoj kao i u nizu svojih knjiga, potvrđuje izvornost radova te daje bitan doprinos razvoju politološke znanosti u nas. Kao učitelj brojnih generacija hrvatskih stručnjaka za međunarodne odnose, autor i ovom knjigom pomiče granice naših spoznaja i postavlja teorijski okvir za buduća istraživanja ovog važnog područja. Odabirući gradivo vezano uz cjelinu međunarodnih odnosa kao što su hladni rat, prevladavanje hladnog rata, detant i kraj hladnog rata, te početak stvaranja globalnog sustava međunarodnih odnosa, autor je osvijetlio aktivnosti glavnih aktera i odnose u tim cjelinama, utvrđujući neka pravila ponašanja, pokretačke snage i na kraju naznačujući moguće smjerove budućeg razvoja.

Knjiga je podijeljena u četiri dijela. U prvom se obrađuju hladni rat i bipolarni međunarodni odnosi, a napose, Drugi svjetski rat i stvaranje velike koalicije, nastanak i tijek hladnog rata, počeci europskog integriranja,

stvaranje istočnog bloka i odnosi u njemu, vrući rat u Aziji, arapsko-izraelski sukobi i na kraju raspad kolonijalnog sustava.

U drugom dijelu obrađuje se razdoblje od hladnog rata do detanta, kroz prevladavanje hladnog rata, popuštanje u međunarodnim odnosima, detant u odnosima supersila, stvaranje Europske ekonomske zajednice, probleme i raspad istočnog bloka te uspone i padove politike detanta.

U trećem dijelu analizira se novi svjetski poredak i globalizacija. Polazi se od kraja bipolarizma i uspostave novih euroatlantskih odnosa. Razmatraju se europska sigurnost u novim odnosima, refleksi europskih promjena te globalizacija i globalna američka politika, da bi se na kraju razmatrali temelji novog svjetskog poretka i globalizacija.

Četvrti dio knjige sadrži kronologiju važnijih međunarodnih događaja 1941–1945 koju je priredio Zlatko Stubić, opsežnu literaturu, kazalo imena i bilješku o piscu.

Ova knjiga je korisno štivo za sve one koji žele upoznati kompleksnost i razvoj međunarodnih odnosa u zadnjih pedeset godina. Ona je prvenstveno namijenjena politolozima i stručnjacima za međunarodne odnose, a može biti korisna široj znanstvenoj i stručnoj javnosti. Obogaćujući našu relativno skromnu literaturu iz područja međunarodnih odnosa, njezino izdavanje je i više nego opravdano. Ulazak u novi milenij otvara i brojna pitanja o tome kakvi će biti novi međunarodni odnosi i koji sve izazovi stoje u budućnosti. Odgovori na mnoga od tih pitanja, mogu se pronaći u knjizi *Međunarodni odnosi od hladnog rata do globalnog poretka*, koja može poslužiti i kao određeni vodič kroz nedavne međunarodne odnose, ali i neke procese koji još traju. Knjiga će biti korisna ponajprije studentima dodiplomskih i poslije-diplomskih studija društvenih fakulteta na hrvatskim sveučilištima.

Siniša Tatalović